

anfer det omhandlede Forhold for liggende udenfor den Sag, som vi her have til Forhandling.

**Bille:** Meget vel, saa vil jeg nøies med at ønske, at jeg aldrig maa faae besværligere Nattearbejde.

**Berg:** En stor Del af de Forhandlinger, som dette Spørgsmaal har givet Anledning til, ligger temmelig langt borte fra Spørgsmaalet, saaledes som det blev stillet af den ærede første Læser, og jeg skal derfor saameget som muligt søge at holde mig dertil i de Bemærkninger, jeg vil tillade mig. Det forekommer mig nu nok, at man har været noget for streng mod det ærede Medlem for Ringsted (Balle), navnlig naar der klages over, at Loven har været for besværlig for vedkommende Minister at faae udført, og dette til samme Tid lægges det ærede Medlem til Last, medens man paa den anden Side tager Rosen fra ham og lægger den over paa Udvalget. Det forekommer mig, at man derved stiller det ærede Medlem noget uheldigt; skal han have Lasten, maa han ogsaa efter min Opfattelse have Rosen. Jeg skal imidlertid ikke nærmere komme ind paa denne Sag; det ærede Medlem har handlet i god Overbevisning om at have truffet det Rette, og han har vistnok af denne Virksomhed erfaret, hvor vanskeligt det er at gjøre sine daværende Benner tilpas. Hvad min Stilling til Spørgsmaalet angaar, skal jeg kun omtale, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) ikke er nærværende med Hensyn til dette Spørgsmaal. Derfor mine Anstuelser og mine Endringsforslag havde faaet Lov til at raade, havde Stillingen været anderledes. Hvad iøvrigt det ærede Medlem angaar, saa har han undertiden forundret mig noget; men min Forundring over ham har aldrig nogensinde været større end idag, og jeg kan ikke negte, at jeg kunde trænge til nogen nærmere Forklaring af hans Udtalelser, naar han mener, at et Spørgsmaal af denne Natur ikke har noget politisk Moment i sig, men at det ganske kan aflædes dets, og at man simpelthen kan tage det som et finansielt Spørgsmaal. Jeg vil kun sige, hvad skal man saa tale om, Pengene ere jo udgivne, og saa Punktum, saa er det jo at tale om Keiserens Skjæg, naar det politiske Klædebon affastes. For min Betragtning stiller Spørgsmaalet sig som en Person, der i den Grad er ladet med, om jeg maa bruge det Udtryk, politisk Eleftricitet, at man ikke kan røre ved den yderste Flig af hans Kappe, uden at Eleftriciteten strømmer ud deraf. Saa forskjellig er Opfattelsen af selve Spørgsmaalets Betydning for det ærede Medlem og for mig; men efter at det ærede Medlem havde villet aflæde Spørgsmaalet sin politiske Betydning og Indhold, som han dernæst til at sige, at det andet Spørgsmaal om Missionen til

China stillede sig noget anderledes. Dette forstod jeg endnu mindre, thi for at det kunde stille sig anderledes, maatte det hverken være et politisk eller et finansielt Spørgsmaal; men det maa dog efter min Formening være et finansielt Spørgsmaal, hvorvidt man skal give 25,000 Rd. mer eller mindre ud. Jeg skal ikke gaa dybere ind paa det ærede Medlems Forsvar for selve Beslutningen, men jeg vil kun sige, at, dersom den Betragtning var tilstrækkelig, at, naar man blot gav Bølsbet ud, medens Rigsdagen ikke var samlet, kunde man glide let henover det, saa blev der nok kun Lidt tilbage af vor Bevillingsmyndighed. Jeg er altsaa ikke saa heldig at være i Overensstemmelse med det meget ærede Medlem, tværtimod, jeg synes, at han i denne Sag har stillet sig saaledes, at, hvis der nogensinde skulde blive Tale om en Defensor for vedkommende Minister, saa forekommer det mig, at man fra Sindets og Villiens Side ikke kunde faae Nogen, der var mere stiftet dertil end han. Der er af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) og flere Andre, deriblandt ogsaa det ærede Medlem for Ringsted, talte om Overstridelse med Hensyn til Prisstigning osv., og at det er et Moment, som her maa komme i særdeles Betragtning. Det forekommer mig, at man ved disse Udtalelser glemmer, at man, forinden Rigsdagen bevilgede en eneste Skilling, havde sluttet med paalidelige Mænd en bindende Kontrakt om Arbejdets Udførelse efter en præmieret Tegning til en Sum, der var ikke lidet under 470,000 Rd., altsaa endnu — det gamle Theater. Hvorvidt Kautionsforlignelsen har været tilstrækkelig til at sikre Staten lige overfor Dophyldeisen af Kontrakten, kunde have været en anden Sag, men det har viist sig, at det har været et solidt Firma, der har behandlet Sagen. Hvorvidt selve Forholdet er dette, at man ved Hjælp af disse mangehaande Extraarbejder, som jagt næsten paa enhver Ting, har faaet dækket ikke blot Udgifterne derved, men ogsaa Tabet paa andre Ting eller ikke, skal jeg ikke komme ind paa; det er muligt, at det har været Tilfældet, men man maa dog ikke glemme, at Staten i den Henseende var sikker, og altsaa vekommer den Prisforhøielse, hvorom der her er Tale, slet ikke dette Tilfælde, den træder ikke frem som nogen Undskyldning, endfige som nogen Retserdiggijørelse med Hensyn til det Spørgsmaal, vi her forhandle. Den ærede Minister for Flaadeforsynet udtalte sig mod mine Bemærkninger angaaende Dødselverne. Jeg skal kun sige, at jeg ganske henholder mig til mine Bemærkninger om denne Sag, jeg er overbevist om, at de ikke have været for stærke, men meget vel afpassede efter Forholdet. Jeg vil indrømme, at den ærede Minister kan have nogen Grund til at formode, hvad han udtalte, at Udgifterne vilde være blevne større, end allerede Tillægsbevillingen giver, hvis man skulde være